

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ- GHERLA. CU UN ADAOS NECIFICAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

Pastorală de Nașterea Domnului 1936.

IULIU

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei

Episcop român unit de Cluj—Gherla,

Veneratului Cler și iubitului popor dreptcredincios,
Dar și Binecuvântare dela Dumnezeu Tatăl și Mântuitorul Nostru Isus Hristos!

Venerați Frați, și Preaiubiți Fii!

Fericitoare se revarsă în sufletele credincioșilor pacea dumnezească vestită omenirii întregi de cetele îngerești, în noaptea sfântă, în preajma ieslei din Viflaim, leagăn sărăcăcios al Fiului lui Dumnezeu făcut om: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oamenii de bunăvoie“.

Pe pământ pace. Sfântă, dumnezească Evanghelie, scumpă Bunăvestire, însetată și lung de veacuri, de o lume întregă, chinată de setea mistuitoare a Părintelui pierdut prin păcat. Cerească binecuvântare cuprinde lumea întregă. Iertare, împăcare. Pacea cea mare a Fiului lui Dumnezeu făcut om, pentru izbăvirea lumii din robia păcatului, pentru dezrobirea sufletului din puterea morții întunericului. Acesta-i darul Ceriului, care nu se poate prețui, pacea care, cum spune Apostolul neamurilor, întrece toată mintea. Nici nu poate cuprinde mintea noastră bogăția darului pe care îl cuprinde în sine pacea lui Dumnezeu, pacea Părintelui ceresc, în care reprimește pe fiii rătă-

ciți, adânc pe căile întunericului, la sînul părintesc întru iertare. Singur inima însetată oftează în caldă rugăciune: Pacea Ta dă-ni-o Doamne și toate ni le-ai dat nouă.

Această plinire a tot darul, s'a născut, ca astăzi după trup Fiul lui Dumnezeu trimis în lume și s'a făcut împăcarea noastră. „Căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unul-născut Fiu al Său l'a dat, ca tot cel ce crede într'însul să nu piară ci să aibă viața de veci“. Iubirea lui Dumnezeu Tatăl a coborât din Ceriu pe Unul născut Fiu al Său pentru a noastră mântuire. Acesta-i marele preț, cu care am fost răscumpărați.

Cum răspunde omenirea acestei iubiri nemărginite? „Lumea printr'însul s'a făcut și lumea pe El nu l'a cunoscut. Intru ale Sale a venit și ai Săi pe El nu l'au primit“. Celor ce l'au primit pe El, le-a dat lor putere a fi fii ai lui Dumnezeu. ... cari dela Dumnezeu s'au născut. Fiii lui Dumnezeu toți, cari l'au primit, începând cu bunii păstori, cari la chemarea îngerească au

alergat la cucernică închinare Pruncului înfășat în scutece și așezat în iesle, semnul Mântuitorului născut astăzi, care va fi pentru tot norodul, norodul mare, cât este neamul omenesc întreg, până la sfârșitul veacurilor.

Fiii lui Dumnezeu, care dela Dumnezeu s'au născut, magii dela Răsăritul îndepărtat, închinând la picioarele împăratului nou născut al păcii: aur, smirnă și tămâie. Mielul păstorilor, aurul, smirna și tămâia împăraților, închinarea sufletului, jertfa inimei, credința celor ce l'au primit și-l primesc, a fiilor lui Dumnezeu, cari dela Dumnezeu s'au născut. Sunteți dintre cei fericiți, Venerați Frați și Preaiubiți Fii, purtând credința în Cel ce s'a născut ca astăzi Împărat al păcii și Mântuitor al sufletelor noastre, credința lui Hristos, prin care dela Dumnezeu V'ați născut.

Sunteți dintre cei fericiți cari nouăsprezece veacuri în lumina credinței, cu suflet luminat cântați cântarea Evangheliei dumnezeiești: Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oamenii de bunăvoie. Cântați și lucrați mărirea lui Dumnezeu și pacea Lui pe pământ.

Impotriva acestei dumnezeiești lucrări a Fiiiilor lui Dumnezeu, izvorită din dragostea Fiului lui Dumnezeu, se ridică glasul puterii întunericului, din ura celui ce din veac se ridică duh de neascultare și de răzvrătire. Ingerii Satanei, cari caută la moarte, pe cum căuta Irod să ucidă, pe Domnul Isus, nou născut Mântuitor. Cum căutau să-L ucidă pe Domnul, propovăduitorul Evangheliei adevărului și al dreptății în cuvântul dragostei Sale, pe care a așezat-o legea supremă a împărăției Sale pogorâtă pe pământ.

Așa se ridică azi împotriva Domnului toți cari s'au făcut uneltele Duhului răzvrătirei, a urei întunericului și cearcă să-L ucidă, în credincioșii săi, în fiii împărăției sale.

Luptă mare s'a deschis, Venerați Frați și Prea Iubiți Fii, între lumină și

întuneric, sub forma comunismului.

Foc și sânge și prăbușire mare, în suferințe fără nume, arată calea pe unde a trecut acest prăpad.

Suntem țară creștină, dealungul și dealatul ei se ridică altare, se înalță biserici, acum când în țări nefericite, unde este în toiu lupta mare, împotriva duhului distrugător al satanei, se prăbușesc altarele, ard bisericile și desgroapă morții din morminte, pentru că au crezut în Dumnezeu și în viața sfântă și-au închinat toate puterile în slujba binelui, cu dragostea lui Hristos în inimi cucernice. Sute de mii sângerează și sunt uciși pentru credința în Hristos, căutând să ucidă în ei pe însuși Hristos, cum a ucis Irod la Nașterea Domnului zeci de mii de prunci, căutând să ucidă pe Hristos Cel nou născut.

Să ne trezim cu toții și să priveghiăm. Ne va feri Domnul de asemenea încercare. Noi să lucrăm împreună cu Domnul și să priveghiăm prevenind răul. Ca fiii luminii să umbliăm. Puterilor întunericului să le răspundem cu lumina lui Hristos, care a răsărit și luminează tuturor. Așa să lumineze lumina voastră, credința voastră în Hristos Domnul, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din Ceruri. Cu dragoste să răspundem urii, cu bine răului, cu faptele vieții noastre să dăm mărire lui Dumnezeu, să chemăm cu pilda vieții noastre pe toți, să dea mărire lui Dumnezeu, pentruca să domnească pace pe pământ. Pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos.

Cu această pace sălășluească Hristos Domnul în sufletele noastre.

Impotriva turburărilor acestei păci pentru a feri sufletele de primejdia uneltirilor lor și-a spus Cuvântul Episcopatul nostru în Pastorală pe care o publicăm aici. Venerații Frați preoți o vor tălmăci poporului credincios, temeinic, în mai multe Dumineci și sărbători, în toate părțile ei, cum am făcut noi-azi începutul.

Cu suflet puternic, întemeiați pe credință, în lumina acestei credințe, trecând șirul veacurilor, să plecăm cucernici genunchii sufletului nostru și să cerem cu stăruință și căldură: Pace

dă-ne Doamne. Pacea Ta dă-ni-o nouă Doamne. Toate ni le-ai dat nouă.

Hristos se naște măriți-L, Hristos din Ceruri întâmpinați-L, Hristos pe pământ înălțați-Vă.

Darul Domnului cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.

Cluj, Nașterea Domnului 1936.

Episcop Iuliu

Nr. 7500.

Pastorală

Către întreg Clerul și Poporul credincios din Provincia mitropolitană română unită de Alba-Iulia și Făgăraș.

„Taină străină văd și minunată. ceriu fiind peștera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea locaș, întru carele s'a culcat cel nencăput, Hristos Dumnezeu, pe carele laudându-l îl mărim“.

Iubiți Fii,

În foaia vieneză „*Arbeiter Zeitung*“ în numărul din 25 Decembrie 1935 se putea citi: „Iară noi, noi social-democrații, suntem păgânii, suntem cei fărădelege. Căci noi suntem dușmanii acestei lumi, care din credința pioasă de copil în copilășul Isus din Vilflaim și-a făurit un izvor de profit; din credința pioasă în Dumnezeu a celor naivi din lume și-a făurit o proptea a stăpânirii Mamonei. Căci noi nu ne împărtășim din marfa de târg a creștinismului lor și totuși povestea de Crăciun, are pentru noi, pentru noi singuri, un alt înțeles, un înțeles mai înalt decât pentru aceia, cărora sărbătoarea Crăciunului este numai obiect de târg. Pentru că oriunde astăzi se naște în lipsă și mizerie un copil de proletar, acolo vedem stând steaua deasupra casei sărăcăcioase; steaua, care

pe acest copil de proletar îl va conduce spre soții săi de suferință, spre cei osteniți și însărcinați, care îl va duce în biserică Domnului, spre a alunga din ea pe neguțătorii și zarafii de bani; care îl va duce în spre Scripturi pentru ca să vestească cuvântul veșnic de revoltă dărză: „scris este. Dar eu vă spun vouă“...; care îl va conduce spre crucea, pe care cei bogăți și puternici răstignesc din nou și mereu pe toți aceia, cari se sbat pentru mântuirea omenirii — steaua nădejzii noastre, că cei născuți în nevoie și mizerie vor învinge totuși prin puterea cuvântului lor, a credinței lor, a morții lor pe cruce, împărăția cezarilor de astăzi, împărăția regelor Mamonei lumii acesteia“.

Care va să zică am ajuns acolo, ca sărbătoarea Crăciunului, cea mai desăvârșită descoperire sau epifanie a bunătății și a dragostei lui Dumnezeu față de cei oproșiți ai sorții, față de bietele făpturi umane, încovoiate sub sarcina miilor de mizerii și năcazuri, să nu-și mai aibă nici o semnificație mai înaltă pentru atâția înși, dintre ceice se numesc creștini. Și pe când biserica se miră, că un Dumnezeu, în locul cerului cerurilor, și-a ales

Notă: Preoții vor explica pe înțelesul poporului de rând, anumite părți din cuprinsul acestei Pastorale!

drept cer peștera, că în locul tronului măririi și-a ales o fecioară, ca să-i fie scaun de Hieruvimi și că în locul palatului măririi din împărțtia, cerurilor și-a ales drept lăcaș *ieslea*, întru care s'a culcat cel neîncăput, numind toate acestea taină străină și minunată și ne provoacă, ca din acest prilej pe Domnul să-l laudăm și să-l mărim, — pe atunci adversarii ideii creștine, socialistii, comunistii și bolșevicii, și toți cei de teapa lor nu pricep, nu vreau să priceapă, că Dumnezeu, Cuvântul Tatălui, într'omenindu-se s'a smerit pe sine, și-a anihilat mărirea, a luat asupra sa mizeriile și lipsurile și foamea și frigul și despoierea cu întreg cortegiul lor, tocmai din simpatie față de cei săraci și oropsiți și ca să osândească pe cei ce nu-și coboară ochii la mizeria lor și nu vreau s'o aline.

Și precum cei mai mulți dintre locuitorii ViŃlaimului, deși au luat cunoștință dela păstori despre solia îngerilor, cari le-au vestit un Mântuitor născut în peșteră, culcat în iesle, învăluit în scutece și le-au spus cu în-suflețire, cum la nașterea lui s'a înfrățit cerul cu pământul: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace“... n'au voit, s'au n'au luat cunoștință din ignoranță, sau indiferentism, de ivirea acestui Mântuitor între dânșii, întocmai așa și mulți, sute de mii, milioane dintre creștinii de astăzi, cari cred numai în materie, numai în ceea ce vezi cu ochii și pipăi cu mâna, numai în plăcerile și desfătările veacului de acum, nu vreau să cunoască, să ia notă de acest Mântuitor, a cărui stea s'a ivit pe ceruri odinioară. Mai mult!, precum odinioară veniseră magii din răsăritul apropiat, mânați desigur de tradiția rămasă între dânșii a prorociei lui Balaam ce răsunase pe munții Moabului cu cincisprezece veacuri mai înainte: „O stea va ieși din Iacob și schiptrul se va ridica în Israil, ca să se închine Aceluia, a cărui stea se ivise, și întrebând dela rod unde trebuia să se nască cel ce era

să vină rege alui Israil, stârniră furia lui Irod și provocară fără voia lor omorirea nevinovaților copii din ViŃlaim și jur, întocmai așa pățesc astăzi și preoții și episcopii, slujitorii bisericii creștine, cari, venind să se închine ei înșiși lui Hristos, aducându-i prinos aurul dragostei inimii lor, tămăia rugăciunii lor și smirna vieții lor mortificate și provocând pe toți să-i imiteze în această slujbă, provoacă, fără voia lor, moartea și persecuția alor atâția mii și sute de mii de nevinovați prin atâția irozi feroce și crudeli, cari au pornit la luptă de exterminare astăzi contra închinătorilor lui Hristos și sunt duși ei înșiși, acești preoți și episcopi cu miile, dovadă Rusia, Mexico și Spania, la eșafod, la moarte, distruse fiind în același timp și sanctuarele și bisericile și altarele, la care au servit cu credință ei și înaintașii lor. Cât de adevărate sunt cuvintele de mai târziu ale Mântuitorului celui născut nouă azi în peșteră: „In lume scârbă veți avea“. „Dacă pe mine m'au prigonit și pe voi vă vor prigonit“.

Iubiți fii!

Să fie adevărat oare, ceea ce spunea numita foaie vieneză, că învățătura Domnului Hristos este proptea, sprinjinul cel mai tare al stăpânirii Mamonei?

Nu se poate o aberație mai mare o rătăcire mai grozavă decât aceasta:

Cine, dacă nu acest Mântuitor, a spus în cuvinte de tunet: „Însă vai vouă bogaților, că vă luați mântuirea voastră. Vai vouă ceice sunteți acuma sătui, că veți flămânzi. Vai vouă cei ce râdeți acuma, că veți plânge și vă veți tângui“ (Luca 24, 25). „Vai vouă fariseilor și cărturarilor fățarnici, că mâncați casele văduvelor... pentru aceasta veți lua mai multă osândă. Duceți-vă dela mine blăstemaților în focul de veci, care e gătit deavolului și îngerilor lui, că am flămânzit și nu mi-ați dat să mânânc, însătoșat-am și nu mi-ați dat să beau, străin am fost și nu m'ați cercetat... Adevăr zic vouă, încât nu ați făcut unuia dintre aceștia mai mici,

nici mie nu ați făcut. Și vor merge aceștia în muncă de veci". (Mateiu 25, 41, 42, 43, 45, 46).

Unde vreți o mai adâncă stigmatizare a exceselor celor bogați față de cei oropsiți ai sorții, o filipică am zice, mai vehementă împotriva celor bogați, cari, huzurind în bine și lăfăindu-se în toate bunătățile, uită să aline suferințele, multe și mari, din jurul lor.

Să fie adevărat ceea ce spune Vollmar (*Albert Maria Weis O. Pr.* — L. Collin: *Apoloogie du Cristianisme Paris Lyon volum VII pag. 100—104*), că biserica ar fi razim și unealtă a capitalismului exploator și robitor?

Cine, dacă nu marele *Leo al XIII-lea* a spus în enciclica imortală „*Rerum novarum*“: „Patronii și oamenii avuți să nu trateze pe muncitori ca pe niște sclavi, ci să le fie slântă demnitatea personală a muncitorului, înobilată prin creștinism. Munca nu este ceva înjositor. Cine se gândește creștinește și judecă drept, înțelege, că muncitorul merită toată cinstea, pentru că își întreține viața numai prin forțele sale și cu trudă. Este desonorabil și nedemn în schimb a prețui pe un om numai întrucât poți să dobândești pe urma lui câștiguri mari, întrebuițând forțele lui de muncă. Biserica cere patronilor cu insistență, să aibă grija cuvenită și de propășirea sufletească și de trebuințele religioase ale muncitorilor: să le lase timp pentru practicele religioase. Folosindu-se de ei, patronii să nu-i expună la seduceri și primejdii morale. Să nu micșoreze într'ânsii simțul gospodăriei și al economiei. Să nu-i îngreuneze cu muncă, care întrece forțele lor. Să nu pretindă dela ei ceva, ce nu se potrivește cu etatea și cu sexul lor“. ...„Să nu păgubească nimeni pe muncitori nici în ce privește economiile lor, forțându-i sau înșelându-i prin cămătărie, mai ales pentru că averea lor e mai mică și merită o mai mare atențiune. Oare observarea acestor legi n'ar fi deajuns, să înlătore vrajba existentă, împreună cu principiile ei“.

Biserica, aliata capitalismului cu orice preț? Ascultați, iubii fii, ce spune marele pontifice *Piu al XI-lea*, actualul Papă, în enciclica sa „*Quadragesimo anno*“.

„Și fiindcă nestatornicia vieții economice și în special a organismului său cere o foarte mare și continuă sfortare a celor ce se ocupă, unii au ajuns până acolo, cât să creadă prin o formare greșită a conștiinței, că le este învoit, să-și mărească câștigul în orice chip și apoi să și-l apere cu orice mijloace împotriva unor schimbări ale vieții economice. Ușurința pentru fiecare, de a câștiga prin negustorie ocazională, atrage pe mulți la această indeletnicire și la schimbarea mărfurilor, urmărind numai scopul, de a câștiga cât mai mult și fără nici o trudă și ca să ajungă aici, ei schimbă neconținut prețurile în sus și în jos, fără nici o socoteală și numai împinși de dorința de câștiguri neonestе, așa încât desorientează cu totul pe conducătorii onesti în stabilirea prețurilor. Cele hotărâte prin lege pentru favorizarea câștigurilor federalizate, pe când împărțeau rezponzabilitatea și restrângeau primejdia de a face negustorie, au dat prilej la cele mai mari abuzuri. Se poate vedea, că datoria de rezponzabilitate, așa de slăbită în chipul acesta, nu mai face aproape nici o impresie. Se săvârșesc cele mai mari nedreptăți și înșelăciuni sub o formă oarecare anonimă. Consiliile de administrație ale unor asociațiuni economice merg atât de departe în uitarea lor de datorie, încât risipesc în chip nedrept economiile aceloră, cari le-au depus acolo spre păstrare. În locul din urmă trebuie să amintim și de acei șarlatani, care speculând pornirile josnice ale mulțimii, după ce le-au excitat, le folosesc pentru propriul lor câștig“.

E drept că, adaugă Pontificele în alt loc: „De aici nu urmează, că profesiunile aducătoare de câștig sunt mai puțin vrednice de stima noastră, sau poate socotite mai puțin potrivite cu vrednicia omenească. Din contră, noi

învățăm să prețuim într'ânsele voința lui Dumnezeu, care a pus pe oameni pe acest pământ, ca prin munca lor în diferite chipuri, să-l facă folositor trebuințelor vieții. Nicăiri nu este oprit a-și mări averea pe o cale cinstită și dreaptă... Da, e drept și cuviincios, ca acela care muncește pentru folosul și binele comun, să aibă parte și el la ceva din acele bunuri și să-și mărească averea. Numai că acest câștig al bunurilor nu trebuie să vatăme legea lui Dumnezeu și dreptul aproape-lui, iar întrebuițarea lor să fie regulată după principiile credinței și a minții sănătoase. Și nu inferează același Pontifice stările triste din multe părți ale proletariatului agricol, când vorbește în aceeași enciclică de armata nenumărată a proletarilor agricoli, reduși la starea cea mai tristă și lipsiți de nădejdea de-a putea dobândi o bucată de pământ, condamnați a rămâne pentru totdeauna proletari, dacă nu se vor lua măsuri potrivite și cu efect?

Biserica, așa dară, pe urmele Mântuitorului, a fost totdeauna dușmana împilării și a nedreptății. N'a fost nici odată în căldășia capitalismului hrăpăreț, care nu vrea să țină cont de legile dumnezeiești, de caritate și dreptate.

Ci ura socialiștilor și comuniștilor derivă din isvorul tulbure al fruntașilor lor, al conducătorilor lor intelectuali. Derivă doară dela *Bebel* cunoscuta frază: „Creștinismul și socialismul sunt unul față de altul ca apa și focul”. Este arhicunoscută și fraza lui *Karl Marx*, care deschise cu ea lupta împotriva religiei: „Religiunea este opiul pentru popor” (*Dr. Anton Klotz: Soziale u. Kulturelle Probleme der Zeit* pag. 119). Și e cunoscută și fraza lui *Liebknecht* (*Volksstaat*, 1875): „Datoria noastră, a socialiștilor, este ca stărpirea credinței în Dumnezeu s'o săvârșim cu zel și stăruință, și nimeni altul nu e vrednic de numele de socialist, decât acela care însuși ateist fiind, își dedică puterile lățirii ateismului cu toată râvna”. Principii pe cari le-a adoptat și *Lenin*, tatăl bolșe-

vismului din Rusia, care după ce spune că religiunea este un fel de îmbătare cu alcool spiritual, declară că muncitorul conștient de astăzi, pe care l-a crescut marea industrie și l-a luminat viața orășenească, scutură dela sine cu desgust toate prejudecățile religioase și lasă cerul în grija popilor și a fariseilor burghezi, ca să-și elupte o viață mai bună aci pe pământ. Proletariatul de astăzi s'alătură socialismului, care în alianță cu știința, luptă împotriva ceței religioase și scapă pe muncitorii de credința în viața de dinco'lo, prin aceea, că îi adună și-i întărește spre lupta adevărată pentru o mai bună existență pământească. Cine nu crede decât numai în materie, cine tăgăduiește sufletul și pe Dumnezeu și lumea supranaturală, cine crede ca și *Karl Marx*, că toată dezvoltarea politică, juridică, filosofică, religioasă, literară și artistică se razimă pe cea economică, nu poate decât să urască religia; și cel ce crede, că din materie și mișcarea ei, din evoluția tehnică, din puterile de producțiune derivă, conform concepției materialiste a lumii, tot ce e spiritual: Știința și arta, religia și morala, ca o uriașă suprastructură a ei, acela nu poate decât să ajungă în chip logic la negarea creștinismului și la distrugerea bisericii, ori unde vine în contact cu ea, cum s'a întâmplat în Rusia și Mexico și în Spania și era cât pe-aci să se întâmple și în Italia, dacă nu pășea la mijloc fascismul salvator în colaborare cu biserica.

Față de doctrinele socialiste și comuniste, drept a avut să fixeze în anul 1922 *Episcopatul belgian* următoarele adevăruri, de cari aceștia nu vreau să țină seamă: „Există o morală creștină, care prescrie stăpânirea voinței libere și a virtuții asupra patimilor; unitatea și indisolubilitatea căsătoriei; respectul față de legile concepțiunii; supunerea față de autoritate pe terenul civil și religios; frățietatea tuturor cetățenilor, oricărei clase ar aparține, în unitatea patriei, respect și scut, de sigur, pentru factorul puternic economic,

care este munca, dar respect și apărare a drepturilor muncii din trecut, care condensată în cruțări, este folosită în formă de capital și transferabilă prin drept de moștenire; încă odată respect pentru munca manuală, da, dar respect și pentru munca spirituală, pentru invențiune, pentru conducere, pentru mânăuirea comerțului, fără de care nu e folositoarea nici o întreprindere; respect mai ales pentru valorile sociale de ordin mai înalt; pentru demnitatea transcendentă a persoanei libere umane nemuritoare, care este creiată pentru o viață veșnică în unire cu Dumnezeu“.

Iubiți fii! Să fim sinceri și să recunoaștem, că mai multă apreciere este față de demnitatea muncitorului din toate punctele de vedere în sânul bisericii, în cadrele doctrinei creștine, întrucât îi îmbrățișează și valorile materiale și valorile spirituale, și valorile vremelnice și cele veșnice, decât în tabăra adversă socialistă și comunistă, care vede în om numai materia, numai animalul, înlăturând cu desăvârșire spiritul.

Ororile, pe cari le-a săvârșit și le săvârșește doctrina comunistă, această extremă stângă a socialismului, jafurile

și incendiile și distrugerile tuturor operelor de artă religioasă, sutele de mii de hecatombe, pe cari le acumulează, rug imens, pe întinderile țărilor cu multiseculară tradiție creștină, să ne deschidă ochii și nouă până nu e târziu, ca să evităm un astfel de pericol pentru patria noastră România-Mare. Incercări de a face să izbucnească incendiul revoluționar, a făcut comunismul în Polonia, și face și la noi aici coala. Să dăm mână de ajutor statului și guvernelor noastre, să se descopere focarele de revoltă, de insurecție incendiară, păzind astfel patrimoniul cel mai scump ce-l avem: civilizația noastră creștină. În felul acesta vom fi bine meritat dela patrie și dela Domnul Nostru Isus Hristos, care dacă ne-a adus ceva înalt și sublim cu ocazia Nașterii Sale, pe care o prăznuim cu toții, cu inimi cutremurate de emoție, ne-a adus tocmai dragostea față de cei săraci, compătimirea față de cei umiliți și obidiți, El, cel mai sărac dintre fii oamenilor, care și-a câștigat pâinea de toate zilele cu lucrul mâinilor sale.

Darul Domnului Nostru Isus Hristos cu voi cu toți.

Din conferința episcopescă, ținută la București, în 16 Noemvrie 1936.

Dr. Valeriu Tr. Frentiu,
Episcop de Oradea-Mare

Dr. Alexandru Nicolescu,
Arhiepiscop și Mitropolit de
Alba-Iulia și Făgăraș

Dr. Iuliu Hossu,
Episcop de Cluj—Gherla

Dr. Alexandru Rusu,
Episcop de Maramureș

Dr. Ioan Bălan,
Episcop de Lugoj.

Aceasta pastorală se va ceti din partea Onorat Frățiilor Voastre popoului credincios în prima zi de Crăciun, iar în filii în ziua a doua. Unde sunt mai multe filii, se va ceti și a treia zi de sărbătoare.

Impozitul de echivalent.

Jurisprudența mai nouă a Curților de Apel Ilfov și Timișoara a declarat comunitățile bisericesti a confesiunilor recunoscute persoane juridice de drept public, și implicit, așezăminte de uti-

litate publică. În temeiul Art. 16 al. 2 din legea timbrului aceste așezăminte sunt scutite de impozitul de echivalent. Deci toate imobilele bisericesti, iar când sunt închiriate și chiria, se folosește pentru nevoile bisericii, cari-

tatea publică, etc. sunt scutite de impozitul de echivalent.

În această cauză, dealtăel, Curtea de Apel Timișoara, S. II. Nr. F. II. 111/4/1935, a adus următorul decis:

„Conform disp. art. 16 § 3 lit. a legea timbrului, impozitele publice sau ale așezămintelor de utilitate publică, chiar când sunt producătoare de venit, sunt scutite de plata impozitului de echivalent, când acele venituri sunt afectate serviciilor publice sau scopului acelor așezăminte.

Deciziune: Curtea respinge recursul fiscalului.

Motive: Având în vedere, că prin recursul declarat, fiscalul se plânge, că prin abuz de putere Comisiunea de apel a admis apelul contribuabilei fără să țină seamă, că averea de mâna moartă a diferitelor fundații reprezentate prin eparhie, cad sau nu, în categoria acelor imobile, de cari se vorbește la art. 16 § 3 din legea timbrului. Că prin exces de putere și omisiune esențială aceeași comisiune consideră casele acestor fundații drept imobile publice sau așezăminte de utilitate publică, când este doar bine știut, că atât comisia centrală a timbrului, prin deciziunea dată în ziua de 12 Iulie 1928, cât și prin decizia Curții de Apel Timișoara, cu No. Fisc. II. 1405/1929 s'a stabilit, că numai imobilele Statului, județului și comunelor sunt considerate drept imobile publice, sau de utilitate publică, ori imobilele din discuțiune fiind casele diferitelor fundații închiriate la diferiți particulari, nu pot avea un caracter de imobile publice sau de utilitate publică, în fine nici nu sunt imobile parohiale din celea arătate la art. 16 § 3 p. b. din legea timbrului, că comisiunea de apel admitând apelul contribuabilei și scutindu-o de impozitul echivalent a violat și dispozițiunile art. 16 § 3 legea timbrului, chiar dacă s'au prezentat registrele din care se constată întrebuintarea veniturilor.

Având în vedere, că din examinarea motivelor deciziei supusă recursu-

lui, se constată, că comisiunea de apel pentru a admite apelul contribuabilei scutindu-o de impozitul echivalent, arată că contribuabila Cassa Centrală Diecezană din Lugoj, aparținătoare Epeiscopiei unite, care fără îndoială este o instituție publică, prin actele prezentate înaintea Comisiei a dovedit că imobilele ce fac obiectul impunerilor la impozitul pe echivalent, sunt de fapt închiriate, *dacă venitul realizat din aceste închirieri se afectează exclusiv scopului prevăzut în actele de fundațiune, adică cu venitul lor să se creeze fonduri pentru întreținerea studenților săraci în școli, cum și pentru ajutorarea în caz de nevoie, a preoților incapabili de a funcționa*, în fine, parte din aceste imobile sunt dotate pentru crearea unor institute educative a fetelor greco-catolice și studenții români greco-catolici, adică unor scopuri de utilitate publică, iar nu în scop lucrativ spre a fi comercializate.

Având în vedere disp. art. 16 § 3 lit. a legea timbrului, imobilele publice sau ale așezămintelor de utilitate publică, chiar când sunt producătoare de venit, sunt scutite de plata impozitului de echivalent, când acele venituri sunt afectate serviciilor publice, sau scopului acelor așezăminte.

Ca în speță față cu starea de fapt stabilită de Comisiunea de apel și necontestată, referitoare la caracterul instituției cum și la întrebuintarea veniturilor imobilelor din cauză, este tocmai cazul prev. de sus citatul text de lege, așa că în mod corect și legal, ele au fost scutite de impozitul de echivalent.

Din aceste motive Curtea constatând, că comisiunea de apel n'a violat textul legii timbrului indicat în recursul fiscalului, și n'a săvârșit nici o omisiune esențială, sau exces de putere, a aflat recursul nefondat și ca atare a trebuit să-l respingă. 16 Septembrie 1935. Președinte: I. Nic. Periețianu. Raportor: Nic. Crăciunescu.

În consecință lăsăm tuturor oficii-parohiale, ca în caz de impunere la impozit de echivalent a bisericilor noastre, să facă îndată recurs după formularul de mai jos;

Conf. art. 22 din Legea timbrului și a impozitului de acte și fapte juridice scutit de timbre.

Domnule Administrator financiar de constatare!

Domnule Președinte,

Subsemnata, Biserică română unită din repr. prin Dr. Iuliu Hossu, episcop de Cluj-Gherla, repr. prin avocat, domiciliat în autorizat cu delegația de sub No. 19 pe care o anexăm în copie sub A. în contra hotărârii comisiei de apel de pe lângă administrația de constatare a jud. sub No. pronunțată la 19 în termen legal cu onoare înaintăm

Recurs în casare:

rugându-Vă să binevoiți a-l înainta, împreună cu întreg dosarul Instanței competente, unde cu onoare cerem casarea în întregime a hotărârii mai sus menționate, cu invocarea fondului anulând impunerea noastră la echivalent, în temeiul următoarelor

Motive:

Partea enunciativă: Violarea art. 16 alin. 3 litera a și b. din legea timbrului, exces de putere și omisiune esențială, comise prin aceea, că Comisia de Apel a menținut impunerea pe echivalent asupra bunurilor noastre cu toate că suntem persoană juridică de drept public și de utilitate publică și cu toate că veniturile noastre sunt în întregime afectate Comunității și scopului Bisericii noastre.

Partea dezvoltătoare: Conform principiului fundamental din Constituție, care garantează libertatea confesiunilor religioase și conf. art. 21 din legea pentru regimul general al Cultelor din 1928, suntem un cult istoric

recunoscut de Stat și ca atare Comunitatea noastră se bucură de personalitate juridică de drept public, fiind așezământ de utilitate publică. În consecință suntem îndreptățiți a beneficia de prevederile art. 16 alin. 3 din legea timbrului, atât de litera a, întrucât veniturile bunurilor noastre imobiliare sunt afectate în întregime scopului Comunității noastre, conform Statutelor Bisericii noastre, conform legii Cultelor, cât și litera b, care se referă la imobilele parohiale întreținute de Stat, care nu produc nici un venit, cum sunt: biserica, cimitirul, casa parohială și imobilele parohiale date în folosința preoților parohiei respective, ca un accesoriu al profesiei lor, ne fiind producătoare de venit, sunt scutite de impozitul pe echivalent. (Decizia Com. Centr. a Timbrului din 9 Ianuarie 1929, din legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice de A. B. Plopu pag. 189.)

În ce privește faptul, că veniturile bunurilor noastre sunt așervite exclusiv scopurilor Bisericii noastre, în conformitate cu statutele și cu Legea Cultelor, putem proba cu rațiunile anuale ale Bisericii noastre, din care se poate constata, că toate veniturile realizate în cursul anilor au fost afectate serviciilor Bisericii noastre și scopurilor de binefacere.

În baza celor de mai sus și referindu-ne la jurisprudența stabilită în cauză de către Curtea de Apel Secția V-a Ilfov în o cauză similară a comunității izraelite de rit spaniol din care cităm următoarele: „legea timbrului alin. 3 art. 16, scutește de impozite pe echivalent nu numai imobilele ce aparțin unui serviciu public, și care deservesc un interes public, ci și imobilele cari aparțin unui așezământ de utilitate publică, dacă veniturile imobilelor sunt întrebuințate în scopul arătat de statute”.

În consecință este evident, că On. Comisie de apel a comis în speță violare de lege, exces de putere și omisiune esențială, întrucât a menținut

impunerea noastră la impozitul pe echivalent și deci hotărîrea sa urmează a fi casată în întregime cu trimitere, ori cu invocarea fondului, urmând că în caz să anulați în întregime impunerea noastră la echivalent ca ilegală, cu cheltuieli de recurs.

Înțelegem a ne judeca și în lipsa noastră, susținându-ne recursul în temeiul acestor motive, conform art. 46 din Legea Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Cu toată stima:

Biserica română unită din.....
repr. prin Dr. Iuliu Hossu episcop de Cluj-Gherla, reprezentat prin.....
....., avocat.

Cluj, la 16 Decemv. 1936.

Nr. 8617.

Achitarea abonamentului pentru revista „Misionarul“.

Frații preoți ai diecezei noastre sunt avizați, că prețul abonamentului la buletinul „Misionarul“ se va reține din salarii, din oficiu, prin Administrația

noastră Capitulară, fără chitanță pentru socoțile parohiei.

Drept justificare va servi acest ordin unic.

Cluj, la 16 Decemvrie 1936.

Nr. 8618.

Concurs la parohii.

Parohia Oșorhel, (tr. Dejului), se curentează cu termenul de 15 Ianuarie 1937.

Din șed. konz. 17 Decemv. 1936.

Nr. 8861.

Doritorii de-a dobândi unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1935/36. La caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehizați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugare.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficiala.

Alfa și Omega.

Adevărurile referitoare la Dumnezeu, la om, la viață și moarte, ne-au fost descoperite de „Răsăritul cel de Sus“, de Mântuitorul Isus Hristos. Revelația divină dinaintea Nașterii Domnului arătase o parte numai din adevărurile fundamentale. Inteligența și intuiția omenească au descoperit și ele unele din adevărurile naturale. Mântuitorul a adus pe pământ întreg adevărul necesar vieții noastre pământene, și vieții noastre de dincolo de mormânt. El e alfa și omega, începutul și sfârșitul. Fiul lui Dumnezeu fiind născut mai înainte de veci, Isus Hristos cunoaște întreg adevărul despre

Dumnezeu și despre om. Era El însuși întreg adevărul.

După nașterea Lui, după Evangelia Lui, zadarnic ar mai căuta minte omenească să mai afle alte adevăruri fundamentale referitoare la temejurile vieții și ale morții. Tot ce s'a putut descoperi pentru om, s'a descoperit. Nici degradarea acestor adevăruri revelate de Fiul lui Dumnezeu, nici depășirea lor nu se poate aștepta dela curgerea vremii, dela mintea omenească, cât vor ținea veacurile. Ba chiar dacă nu ar mai fi timp și veac, chiar dacă nu ar mai fi cer și pământ, revelația Lui va rămânea. „Cerul și pă-

mântul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece”.

Peste milioane și milioane de ani, în toată vecinicia. Evangelia va rămâne nealterată, întreagă. Dumnezeu în Treime, Fiul întrupat, sufletul omului nemuritor, judecata, fericirea sau osânda — vor fi tot așa cum — ni le-a revelat Isus. El fiind adevărul, nu poate fi decât vecinică învățătura Lui.

De aceea e așa de zadarnică toată truda necredincioșilor de a dovedi neadevăruri sau fantezie, acolo unde e cea mai temeinică realitate. Zadarnice încercările de a cufunda în ridicol învățătura Domnului. Zadarnice teroarea și crima pentru a amuți Evangelia. Zadarnică ori ce încercare de a afla și a pune în locul creștinismului, adevăruri mai înalte, mai naturale, mai potrivite firii și fericirii omenești.

De aproape două mii de ani omenirea ar fi trebuit să fie mulțumitoare și adânc recunoscătoare Evangeliei, și s'o urmeze. Ea ne-a ridicat din întunec, prin răsăritul cel de sus, s'au învățat popoarele să nu se mai închine minciunii, falselor credințe, ci „Soarelui dreptății”. Prin revelația celui ce este Alfa și Omega, am scăpat de zadarnica cântare a minții, de nesiguranța cunoașterii, a poruncilor, a vieții și a celor ce ar fi după moarte.

De-aproape două mii de ani omenirea putea înainta și se putea perfecționa vertiginos având aceasta crească dovadă, și în minte, și în inimă.

Și omenirea rămasă la mintea și voința ei, poate ar fi și urmat pe Acela care s'a declarat și este: „calea, adevărul și viața”. Dacă nu intervine dușmanul fericirii omului în lume și în veci, potrivnicul ziditorului, care a căzut din cer ca un fulger, și nu îndemna omenirea la răzvrătire, ca și pe strămoșii cei dintâi. Duhul în veci condamnat s'a apropiat prin veacurile creștinismului, de urechea, de inima omului, îndemnându-l la superbie, la neascultare. „Ce a putut ști un Rabbi din Galilea? Ce au putut înțelege niște pescari simpli? Cum pot fi ei

comparați cu un savant de azi? E o absurditate să crezi, cenu pătrunzi cu mintea. Tainele și dogmele sunt aberații. Nu prorocul din Nazaret a fost un zeu: tu ești un zeu, tu omul cult de azi. Și mai mare zeu va fi cel ce vine după tine. Alte adevăruri — raționale acestea — se vor descoperi! Disprețuește ce-i bun pentru copii și babe! Tu ești omul veacului tău!”

Așa a șoptit cel neîmpăcat în căderea și pedeapsa lui la urechea și inima omului prin veacuri. Și omul, plin de mândrie, a ascultat. A plecat, creștin fiind, pe alt drum decât pe cel arătat de Isus. Nu e nimic, că toate acestea drumuri au dus la perire! La nenorocire! Să se arate, iar, altele! Ori cari, numai cel deschis de Domnul, nu Duhului rău nu-i pasă de rătăcirea și moartea fiilor lui Adam! Aceasta o dorește, aceasta o lucrează, în Rusia, în Mexico, în Spania. Iar oamenii îmbătați de sumăție, nu văd rătăcirea. Nu știu, că e un singur adevăr: Isus. El, Alfa și Omega.

I. Agârbiceanu.

Dorim tuturor cetitorilor noștri
sărbători vasele și anul nou fericit!

TIPOGRAFIA

„DIECEZANA”

CLUJ, STR. GH. DIMA Nr. 1.

EXECUTĂ PROMT ȘI ÎN
SCURT TIMP ORICE
LUCRARE DE ARTĂ
GRAFICĂ. — PAROHIELE
AU REDUCERE.

LA LIBRARIA DIECEZANA, Cluj

Str. Gh. Dima Nr. 1.

Avem la depozit:

Părți compunătoare de Iconostas
(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000
După modelul bisericii Curtea de Argeș

Amvon dela 5000 —

Tetrapod

Sfeșnic (cu 1—2, 4, 6 8.

Cardelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc
roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi

Tășnad (jud. Sălaj).

Atelier de

Pictură bisericească

fondat în anul 1903
în Blaj, str. Avram Iancu 18

pictor

Antoniou Zeiler

se execută iconostase și pictură
murală artistică.

— Prețuri convenabile. —

se află de vânzare

Minunile lui Isus

Explicate în omilii, trad. de
Dr. GEORGE FIREZA
Prețul 120 Lei.

Iată omul

de SIMEON GOCAN
Prețul 25 Lei.

Pregătire la moarte

SF. ALFONS MARIA de LIGUORI.

Stropi de Rouă

de Dr. ALEXANDRU NICULESCU
Mitropolitul Blajului.
Prețul 100 Lei.

Concepția Superioară a vieții

trad. de IOAN RINEA
Prețul 125 Lei.

Religia Strămoșilor

de Dr. NICOLAE LUPU
Prețul 100 Lei.

Croitorie

pentru preoți și civili

IOSIF BUNEA

CLUJ, Regina Maria 10. (Lângă Catedrală)

